

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość	
1. Nazwa		2. Czas powstania		SADKI	
DOM NR 71		XIX w.			
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym				4. Adres	
 widok w kierunku północno-wschodnim widok w kierunku południowo-zachodnim				ulica i nr: Ignacego Tomyśłaka 71	
				nr działki: 216/5	
				współrzędne: 53.156749, 17.464838	
 Gmina Sadki – fragment mapy lokalizacyjnej z zaznaczoną lokalizacją obiektu. Opracowanie własne w środowisku QGIS na podstawie usługi BDOT10K				5. Przynależność administracyjna	
				województwo kujawsko-pomorskie	
				powiat nakielski	
				gmina Sadki	
				6. Formy ochrony	
				Obiekt ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków	
				Obiekt ujęty w gminnej ewidencji zabytków Gminy Sadki, przyjętej zarządzeniem nr 55.2026 Wójta Gminy Sadki z dnia 7 września 2026 r.	

8. Historia, opis i wartości

Sadki to wieś o czytelnym, historycznie ukształtowanym układzie przestrzennym, rozwiniętym wzdłuż głównej drogi prowadzącej z kierunku Bydgoszczy i Nakła nad Notecią. Zabudowa koncentruje się przede wszystkim przy tej osi komunikacyjnej, stopniowo przechodząc od zwartego centrum w kierunku bardziej rozproszonej zabudowy. Opisywany obiekt stanowi jeden z pierwszych historycznych budynków widocznych przy wjeździe do Sadek od strony Nakła nad Notecią.

Budynek zlokalizowany jest we wschodniej części wsi Sadki, bezpośrednio przy głównej drodze prowadzącej w kierunku Nakła nad Notecią. Usytuowany jest bardzo blisko jezdni, dodatkowo z towarzyszącą barierą bezpieczeństwa.

Obiekt wzniesiony został na planie prostokąta jako budynek murowany z cegły w wątku krzyżowym, nakryty dachem naczółkowym. Bryła ma czytelny, symetryczny układ z centralnie umieszczonym ryzalitem, który porządkuje kompozycję elewacji frontowej. Układ ten, mimo przekształceń, pozostaje dobrze rozpoznawalny i stanowi podstawową wartość architektoniczną budynku.

Elewacje są obecnie częściowo przekształcone. Widoczne są liczne przemurowania w obrębie otworów okiennych oraz współczesna stolarka z PCV o uproszczonych podziałach. Dodatkowo fragment budynku został otynkowany.

Detal architektoniczny obiektu jest stosunkowo skromny. Elewacje pozbawione są rozbudowanych dekoracji, a głównymi elementami porządkującymi są proste gzymsy podokapowe. Na szczególną uwagę zasługują natomiast okrągłe otwory w elewacji bocznej, stanowiące ciekawy i rzadziej spotykany akcent w tego typu zabudowie.

Dach pokryty jest płytami falistymi, które są materiałem wtórnym. Sama forma dachu naczółkowego pozostaje wartościowym elementem bryły.

Wartość zabytkowa budynku wynika z jego lokalizacji przy wjeździe do Sadek od strony Nakła nad Notecią, zachowanej ceglanej bryły, symetrycznej kompozycji elewacji frontowej z centralnym ryzalitem, dachu naczółkowego, prostego detalu ceglanego oraz okrągłych otworów w elewacji bocznej, stanowiących charakterystyczny element architektoniczny obiektu.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania obiektu należy określić jako dostateczny. Budynek wymaga kompleksowych działań remontowych.

Obecne pokrycie z płyt falistych należy docelowo zastąpić materiałem bardziej odpowiednim dla historycznego charakteru obiektu, najlepiej dachówką ceramiczną dostosowaną do formy architektonicznej budynku.

Kolejnym działaniem powinno być uporządkowanie elewacji z zastosowaniem materiałów i sposobu opracowania zbliżonych do historycznego charakteru elewacji.

Wymiana stolarki okiennej powinna być prowadzona w kierunku odtworzenia historycznych podziałów, proporcji i materiału. Istniejący układ otworów należy zachować bez dalszych przekształceń.

Szczególnej ochrony wymaga układ bryły z centralnym ryzalitem, który stanowi podstawowy element kompozycyjny budynku. Należy także zachować charakterystyczne okrągłe otwory w elewacji bocznej jako istotny i wyróżniający detal architektoniczny.

Prace budowlane przy obiekcie wymagające pozwoleń na budowę lub zgłoszenia podlegają uzgodnieniu z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków w trybie przepisów Prawa budowlanego oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zaleca się również wcześniejsze konsultacje z urzędem ochrony zabytków na etapie planowania prac, w tym prac niewymagających pozwolenia.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

**Kinga Makowska
Michał Horbowicz
Ochrona Zabytków KRESY
03.2026 r.**

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków